

WYMAGANIA EDUKACYJNE Z JĘZYKA NIEMIECKIEGO

Klasa 4B | Grupa 1

I. Podstawa prawna i założenia

- Ustawa z dnia 7 września 1991 r. o systemie oświaty, w szczególności art. 44b-44e, w aktualnym brzmieniu.
- Rozporządzenie Ministra Edukacji Narodowej z dnia 22 lutego 2019 r. w sprawie oceniania, klasyfikowania i promowania uczniów i słuchaczy w szkołach publicznych, z późniejszymi zmianami, w tym zmianą wchodzącą w życie 1 września 2026 r. (Dz.U. 2026 poz. 1122).
- Podstawa programowa kształcenia ogólnego dla liceum ogólnokształcącego i technikum w zakresie języka obcego nowożytnego, w brzmieniu wynikającym m.in. z rozporządzenia Ministra Edukacji z dnia 28 czerwca 2024 r. (Dz.U. 2024 poz. 1019).
- Program nauczania języka niemieckiego przyjęty do realizacji w szkole oraz rozkład materiału dla klasy 4.
- Statut szkoły i obowiązujące w szkole zasady oceniania wewnątrzszkolnego.

Zasada nadrzędna: ocenianie dotyczy stopnia opanowania wiadomości i umiejętności wynikających z podstawy programowej i realizowanego programu. Ocenianie bieżące służy monitorowaniu pracy ucznia oraz przekazywaniu informacji o tym, co uczeń robi dobrze, co i w jaki sposób powinien poprawić oraz jak powinien dalej się uczyć. Ocena klasyfikacyjna odzwierciedla stopień spełnienia wymagań edukacyjnych; szczegółowy sposób jej ustalania określa statut szkoły.

II. Cele kształcenia

1. Znajomość środków językowych: Uczeń posługuje się podstawowym zasobem środków leksykalnych, gramatycznych, ortograficznych i fonetycznych umożliwiającym realizację pozostałych wymagań.

2. Rozumienie wypowiedzi: Uczeń rozumie proste wypowiedzi ustne i pisemne, artykułowane wyraźnie i w standardowej odmianie języka, w zakresie przewidzianym podstawą programową i programem nauczania.

3. Tworzenie wypowiedzi: Uczeń samodzielnie tworzy krótkie, proste, spójne i logiczne wypowiedzi ustne oraz pisemne.

4. Reagowanie na wypowiedzi: Uczeń uczestniczy w rozmowie i reaguje ustnie oraz pisemnie w typowych sytuacjach komunikacyjnych.

5. Przetwarzanie wypowiedzi: Uczeń zmienia formę prostego przekazu ustnego lub pisemnego i przekazuje najważniejsze informacje adekwatnie do celu zadania.

Progres w klasie 4: uczeń integruje materiał z całego etapu, zwiększa samodzielność komunikacyjną, utrwała poznane struktury oraz rozwija rozumienie i tworzenie wypowiedzi zgodnie z wymaganiami przewidzianymi dla klasy.

III. Zakres tematyczny klasy 4B

Priorytet rozwojowy klasy: praktyczne użycie języka w życiu codziennym, realizacja wymagań programowych oraz utrwalenie treści z wcześniejszych klas.

Blok tematyczny	Zakres leksykalno-tematyczny	Środki językowe i działania komunikacyjne
Żywnienie	artykuły spożywcze; miary i wagi; sklepy; czynności w kuchni; lokale gastronomiczne; smaki; nawyki żywieniowe	odmiana przymiotnika bez rodzajnika; Passiv w poznanym zakresie; zdania z dass i weil; zakupy spożywcze, zamawianie posiłku, pytanie o lokal, rozumienie przepisu i tworzenie listy zakupów
Życie prywatne i miejsce zamieszkania	etapy życia; rodzina i modele rodzin; uroczystości rodzinne; poszukiwanie mieszkania; typy domów i warunki mieszkaniowe	rzeczowniki utworzone od przymiotników; konstrukcje bezokolicznikowe z zu; pytania zależne i zdania z ob; opis rodziny i etapów życia, porównywanie rozwiązań mieszkaniowych, e-mail w sprawie wynajmu
Zdrowie	części ciała; choroby i dolegliwości; lekarz i leczenie; wypadki; samopoczucie; zdrowy styl życia i profilaktyka	zdania z obwohl i trotzdem; sonst; deshalb i deswegen; opis objawów i przebiegu choroby, rozmowa u lekarza, udzielanie rad, prywatna wiadomość lub e-mail o zdrowiu
Nauka i technika	urządzenia techniczne i elektroniczne; komputer i internet; media; instrukcje obsługi; odkrycia i wynalazki; technika w domu i przyszłości	zdania warunkowe z wenn; wyrażanie celu um ... zu i damit; Futur I; udzielanie instrukcji, opisywanie korzystania z mediów i urządzeń, przedstawianie planów i przewidywań, krótki wpis na forum
Utrwalenie materiału z klas 1-4	powtórzenie poznanego słownictwa w ramach 14 obszarów podstawy programowej, ze szczególnym uwzględnieniem człowieka, miejsca zamieszkania, edukacji, pracy, życia prywatnego, żywienia, zakupów i usług, podróżowania, kultury, sportu, zdrowia, nauki i techniki, świata przyrody oraz państwa i społeczeństwa	integracja sprawności; rozumienie głównej myśli i informacji szczegółowych; reagowanie w typowych sytuacjach; tworzenie krótkich spójnych wypowiedzi; przetwarzanie prostych informacji; utrwalenie gramatyki z całego etapu

Uwaga: podstawa programowa określa wymagania dla całego etapu. Rozłożenie treści na klasy i działy ma charakter szkolny; w klasie 4 uczeń utrwała również materiał z wcześniejszych lat, nawet jeżeli nie został on ponownie wyodrębniony w bieżącym rozkładzie materiału.

IV. Środki językowe - gramatyka i struktury

- utrwalenie odmiany rzeczowników, zaimków i przymiotników oraz użycia rodzajników i przeczeń
- utrwalenie czasów Präsens, Perfekt i Präteritum w zakresie przewidzianym programem oraz wprowadzenie / utrwalenie Futur I
- zdania podrzędnie złożone z dass, weil, ob, wenn i obwohl oraz szyk wyrazów w zdaniu
- konstrukcje bezokolicznikowe z zu oraz wyrażanie celu: um ... zu i damit
- strona bierna (Passiv) w zakresie realizowanym w programie
- spójniki i przysłówki spójnikowe: trotzdem, sonst, deshalb, deswegen
- stopniowanie i odmiana przymiotnika, w tym odmiana bez rodzajnika
- przyimki, czasowniki rozdzielnie i nierozdzielnie złożone oraz rekcja poznanych czasowników
- środki spójności, podstawowe zasady ortografii, interpunkcji, wymowy i intonacji
- środki leksykalne właściwe dla realizowanych tematów oraz utrwalane słownictwo z wcześniejszych klas

V. Wymagania szczegółowe według sprawności

1. Rozumienie ze słuchu

- reaguje na polecenia oraz określa główną myśl wypowiedzi lub jej fragmentu
- określa intencję nadawcy i kontekst prostej wypowiedzi
- wyszukuje określone informacje i układa je w odpowiednim porządku
- rozróżnia formalny i nieformalny styl wypowiedzi w typowych sytuacjach

2. Rozumienie tekstów pisanych

- określa główną myśl tekstu lub jego fragmentu oraz intencję autora
- wyszukuje i porządkuje określone informacje
- rozpoznaje związki między częściami prostego tekstu
- rozróżnia formalny i nieformalny styl tekstu

3. Tworzenie wypowiedzi ustnej

- opisuje osoby, miejsca, przedmioty, zjawiska i doświadczenia
- relacjonuje wydarzenia oraz przedstawia fakty, plany, intencje i upodobania
- wyraża i krótko uzasadnia opinię, przedstawia zalety i wady prostych rozwiązań
- stosuje styl odpowiedni do sytuacji i dąży do komunikatywności oraz spójności

4. Tworzenie wypowiedzi pisemnej

- tworzy krótki tekst zgodny z poleceniem, celem i odbiorcą
- opisuje, relacjonuje i przedstawia fakty, plany, opinie oraz uczucia
- stosuje podstawowe środki spójności i właściwy styl formalny lub nieformalny
- redaguje m.in. wiadomość, e-mail, opis i krótki wpis na forum zgodnie z realizowanym programem

5. Reagowanie językowe

- nawiązuje, prowadzi i kończy prostą rozmowę oraz uzyskuje i przekazuje informacje
- wyraża opinie, preferencje, intencje, pragnienia, uczucia i emocje
- proponuje, zaprasza, radzi, prosi o pozwolenie, ostrzega i instruuje
- stosuje zwroty grzecznościowe i dostosowuje styl do sytuacji

6. Przetwarzanie informacji

- przekazuje w języku niemieckim informacje zawarte w materiałach wizualnych lub prostych tekstach
- przekazuje w języku polskim najważniejsze informacje sformułowane po niemiecku i odwrotnie
- przedstawia publicznie wcześniej przygotowany materiał, np. krótką prezentację
- sporządza prostą notatkę lub podsumowanie na podstawie materiału

7. Strategie, samodzielne uczenie się i kompetencje międzykulturowe

- domyśla się znaczenia wyrazów z kontekstu i stosuje strategie kompensacyjne
- korzysta ze słowników i wiarygodnych źródeł cyfrowych
- analizuje własne błędy, dokonuje samooceny i planuje dalszą pracę
- współpracuje w parach i grupach, wykorzystując język do wykonania zadania
- posiada podstawową wiedzę o krajach niemieckojęzycznych i rozwija wrażliwość międzykulturową

VI. Wymagania na poszczególne oceny klasyfikacyjne

Ważne: kryteria opisują stopień spełnienia wymagań edukacyjnych. Nie wymagają wiadomości ani umiejętności wykraczających poza realizowany program. Ocena niedostateczna oznacza niespełnienie wymagań koniecznych do uzyskania oceny dopuszczającej.

Ocena	Opis spełnienia wymagań
1 - niedostateczny	- nie spełnia wymagań koniecznych do uzyskania oceny dopuszczającej - braki w podstawowych wiadomościach i umiejętnościach uniemożliwiają wykonanie typowych zadań przewidzianych dla klasy 4, także przy znacznym wsparciu nauczyciela - nie potrafi skutecznie przekazać podstawowej informacji ani zastosować poznanych środków językowych w elementarnym zakresie
2 - dopuszczający	- opanował część podstawowych środków językowych przewidzianych w klasie 4 - rozumie najważniejsze informacje w krótkich, prostych wypowiedziach i tekstach o znanej tematyce - tworzy bardzo krótkie, częściowo spójne wypowiedzi, często z pomocą lub według poznanego schematu; popełnia liczne błędy - potrafi przekazać podstawową informację i zareagować w prostych, typowych sytuacjach komunikacyjnych
3 - dostateczny	- opanował podstawowy zakres materiału przewidziany w klasie 4 - rozumie główną myśl i część informacji szczegółowych w typowych tekstach i nagraniach - tworzy samodzielne, zrozumiałe, krótkie wypowiedzi ustne i pisemne, choć z błędami i ograniczonym zakresem środków językowych - stosuje poznane struktury i słownictwo w typowych sytuacjach oraz potrafi krótko wyrazić i uzasadnić opinię
4 - dobry	- sprawnie stosuje większość poznanych środków językowych - rozumie większość informacji w tekstach i wypowiedziach odpowiednich dla etapu nauki - tworzy spójne i logiczne wypowiedzi, wykorzystując dość zróżnicowane słownictwo i struktury; błędy zwykle nie zakłócają komunikacji - samodzielnie reaguje w typowych sytuacjach oraz potrafi porównywać, uzasadniać, porządkować i przekazywać informacje
5 - bardzo dobry	- bardzo dobrze opanował wymagania przewidziane dla klasy 4 - swobodnie rozumie wypowiedzi i teksty odpowiednie dla realizowanego programu, również bardziej szczegółowe informacje - tworzy płynne, spójne, logiczne i rozwinięte wypowiedzi ustne i pisemne - trafnie dobiera środki językowe oraz styl, samodzielnie uzasadnia opinie, przetwarza informacje i poprawia własne błędy
6 - celujący	- w wysokim stopniu opanował wiadomości i umiejętności określone programem nauczania dla klasy 4 i wykorzystuje je samodzielnie, elastycznie oraz twórczo - posługuje się bardzo bogatym i precyzyjnym - w odniesieniu do realizowanego programu - zasobem środków językowych - bardzo sprawnie rozumie trudniejsze teksty i wypowiedzi przewidziane dla etapu oraz trafnie łączy informacje - tworzy bardzo płynne, dojrzałe i dobrze rozwinięte wypowiedzi oraz samodzielnie podejmuje zadania wymagające analizy, syntezy i twórczego użycia języka - uzyskanie oceny celującej nie wymaga wiedzy ani umiejętności wykraczających poza program nauczania

VII. Kryteria jakości wykonania zadań językowych

Obszar	Na co zwraca się uwagę	Oczekiwany kierunek rozwoju
Realizacja polecenia	kompletność, adekwatność treści, forma i rejestr	coraz pełniejsza realizacja wszystkich elementów zadania
Poprawność językowa	gramatyka, leksyka, składnia, ortografia i wymowa	wzrost poprawności przy zachowaniu komunikatywności
Zakres środków językowych	słownictwo, zwroty i struktury	zasób coraz bardziej zróżnicowany i adekwatny do wymagań dla klasy
Spójność i logika	organizacja tekstu, łączniki i kolejność informacji	jasna i logiczna struktura krótkiej wypowiedzi
Komunikacja	adekwatność reakcji, płynność, interakcja i dostosowanie do odbiorcy	skuteczna komunikacja w sytuacjach przewidzianych dla klasy
Przetwarzanie informacji	selekcja, prosta parafraza i zmiana formy przekazu	coraz większa samodzielność w przekazywaniu informacji

VIII. Formy i sposoby sprawdzania osiągnięć edukacyjnych

- sprawdziany i testy obejmujące środki językowe oraz umiejętności rozumienia, tworzenia, reagowania i przetwarzania wypowiedzi
- kartkówki i krótkie formy sprawdzania bieżących wiadomości i umiejętności
- wypowiedzi ustne: dialog, opis, relacja, krótki monolog, prezentacja i rozmowa sterowana - stosownie do wymagań dla klasy
- wypowiedzi pisemne wynikające z programu: wiadomość, e-mail, opis, relacja, krótki wpis na blogu lub forum i inne formy przewidziane w realizowanym materiale
- zadania ze słuchania i czytania oraz zadania integrujące kilka sprawności

- zadania sprawdzające znajomość środków językowych w kontekście komunikacyjnym
- projekty i prezentacje - w zakresie, w jakim pozwalają stwierdzić opanowanie konkretnych wiadomości i umiejętności językowych
- diagnozy, zadania powtórzeniowe i badania wyników - jeżeli są stosowane w szkole

Ocena dotyczy wykazanego stopnia opanowania wiadomości i umiejętności. Sama aktywność, frekwencja, zachowanie, przygotowanie organizacyjne lub wykonanie czynności bez zaprezentowania efektu uczenia się nie stanowią odrębnego wymagania edukacyjnego. Obserwacja pracy ucznia może być źródłem informacji o osiągnięciach tylko wtedy, gdy uczeń demonstruje konkretną wiedzę lub umiejętność językową.

IX. Dostosowanie wymagań edukacyjnych

Wymagania edukacyjne dostosowuje się do indywidualnych potrzeb rozwojowych i edukacyjnych oraz możliwości psychofizycznych ucznia w przypadkach i na podstawie dokumentacji wskazanej w przepisach prawa oświatowego. Dostosowanie może dotyczyć sposobu pracy, warunków realizacji i sposobu sprawdzania osiągnięć; nie oznacza automatycznego pominięcia kluczowych wiadomości i umiejętności wynikających z podstawy programowej.

- wydłużenie czasu pracy, jeżeli wynika z zaleceń
- zmiana sposobu prezentacji polecenia lub materiału oraz upewnienie się, że polecenie zostało zrozumiane
- dzielenie złożonych zadań na etapy i ograniczenie liczby bodźców rozpraszających
- umożliwienie korzystania z ustalonych pomocy dydaktycznych
- dobór formy odpowiedzi i sposobu zapisu zgodnie z indywidualnymi zaleceniami
- ocenianie z uwzględnieniem opinii poradni, orzeczenia, IPET lub rozpoznania szkoły - w odpowiednich przypadkach

X. Kryteria szczegółowe dla najważniejszych form pracy

Wypowiedź pisemna: realizacja elementów polecenia; zgodność z formą; spójność i logika; zakres słownictwa i struktur; poprawność; adekwatny styl formalny lub nieformalny.

Wypowiedź ustna: realizacja zadania; komunikatywność; spójność; zakres środków językowych; poprawność; wymowa; w miarę płynny tok wypowiedzi i reagowanie na rozmówcę.

Czytanie / słuchanie: rozumienie głównej myśli; wyszukiwanie informacji; rozpoznawanie intencji i kontekstu; porządkowanie informacji; rozróżnianie stylu.

Znajomość środków językowych: poprawne rozpoznawanie i stosowanie słownictwa oraz struktur gramatycznych w zadaniach zamkniętych, otwartych i komunikacyjnych.

Przetwarzanie: przekazywanie najważniejszych informacji z tekstów i materiałów wizualnych; prosta parafraza; zmiana formy przekazu; prezentowanie przygotowanego materiału.

Sprawdziany i kartkówki ocenia się według następującej skali.

OCENA	ZAKRES PROCENTOWY
Celujący	99-100%
Bardzo dobry	90-98%
Dobry	75-89%
Dostateczny	60-74%
Dopuszczający	45-59%
Niedostateczny	0-44%

XI. Postanowienia końcowe

- dokument stosuje się łącznie z programem nauczania, rozkładem materiału i statutem szkoły
- kolejność i szczegółowy zakres treści mogą być modyfikowane ze względu na potrzeby klasy, organizację pracy i faktyczną liczbę godzin; treści dodatkowo zrealizowane z uczniami stają się wymaganiami po ich omówieniu i utrwaleniu
- wymagania edukacyjne oraz sposoby sprawdzania osiągnięć przekazuje się uczniom i ich rodzicom w zakresie przewidzianym przepisami